

Tisdagen den 25 september

Kl. 09.30–09.47

---

§ 1 Anmälan om ny riksdagsledamot

Följande berättelse hade kommit in från Valprövningsnämnden:

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprövningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Désirée Pethrus (KD) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 24 september 2018 sedan Caroline Szyber (KD) av sagt sig uppdraget.

Valprövningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Stockholm den 24 september 2018

Svante O. Johansson

ersättare för ordföranden

/Mattias Andersson

sekreterare

§ 2 Anmälan om ersättare

Talmannen anmälde att *Christian Carlsson* (KD) skulle tjänstgöra som ersättare för Désirée Pethrus (KD) under tiden för hennes ledighet den 24 september–31 december.

§ 3 Statsministeromröstning

*Statsminister-
omröstning*

Anf. 1 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! I dag ska Sveriges riksdag för första gången genomföra den i regeringsformen stadgade obligatoriska statsministeromröstningen. Den är ett viktigt uttryck för vår demokrati och för riksdagens centrala ställning i vårt styrelseskick. Har riksdagen förtroende för den sittande statsministern eller inte? Den är också ett uttryck för den enighet som fanns i Grundlagsutredningen, som föreslog den obligatoriska statsministeromröstningen, och som bekräftades därefter när riksdagen antog den nya bestämmelsen.

Alliansen gav ett tydligt och gemensamt besked till svenska folket redan före riksdagsvalet: En röst på ett av våra fyra partier är en röst för en

ny regering och därmed mot Stefan Löfven som statsminister. I dag gör vi efter valet det vi lovade före valet.

Den obligatoriska statsministeromröstningen innebär också en omröstning huruvida den nyvalda riksdagen tolererar sittande regering. För Alliansen är det uppenbart att Sverige behöver en ny politisk färdriktning och därmed en ny regering. Med ett väljarstöd som är mindre än en tredjedel har väljarna markerat slutet för den sittande regeringen.

Alliansen tror på Sverige, och vi är övertygade om att även svåra problem kan lösas. Det har Sverige nämligen gjort förut. Men det kräver en ny regering som kan ta ut en ny kurs som både tar tag i Sveriges problem och tar fasta på Sveriges möjligheter och som ödmjukt inför de parlamentariska realiteterna söker brett politiskt stöd för långsiktiga reformer som bygger på breda politiska överenskommelser.

Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna kommer därför att rösta nej till Stefan Löfven.

(Applåder)

Anf. 2 ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! I valet blev Socialdemokraterna med bred marginal riksdagens största parti med 100 mandat i riksdagen. Tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet samlar de rödgröna partierna 144 mandat, medan de borgerliga partierna samlar 143 mandat. Styrkeförhållandena är därmed desamma som före valet. Ingen av dessa två har egen majoritet, och Sverigedemokraterna ingår inte i något block.

Det må vara lätt att fälla en statsminister. Det har dock de borgerliga partierna undvikit att göra under de fyra senaste åren, av en enda anledning: De har inte velat göra sig beroende av Sverigedemokraterna för att styra landet.

Vi socialdemokrater föreslog en överenskommelse med de borgerliga partierna för att komma överens över blockgränsen inför talmansvalet. Vi har också tagit initiativ till samarbete över blockgränsen i regeringsfrågan, hittills utan resultat.

Det är nu dags att lämna retoriken från valrörelsen bakom oss och hantera det faktum som är uppenbart: En statsminister från det näst största partiet och det minsta regeringsblocket kommer att vara beroende av Sverigedemokraternas aktiva stöd i varje blockskiljande omröstning. Blockpolitiken har därmed nått vägs ände. Det går inte att ignorera Sverigedemokraterna, men det går att välja bort samarbete med dem, och det bör varje anständigt demokratiskt parti göra.

Stefan Löfven har som statsminister lett Sverige till en ekonomisk styrkeposition. Arbetslösheten har pressats ned, och sysselsättningsgraden är den högsta som någonsin har uppmätts i något EU-land. Underskott har vänts till överskott, tillväxten är god och statsskulden är den lägsta sedan 70-talet. Inom vården, skolan och omsorgen har över 100 000 fler anställts.

Stefan Löfven har konsekvent argumenterat för mer samarbete i svensk politik. Under hans tid som statsminister har 26 blocköverskridande överenskommelser slutits mellan regeringen och olika partier i riksdagen. Den kommande mandatperioden kommer att kräva mer samarbete, inte mindre. Det finns en bred samsyn bland riksdagspartierna om vilka som är Sveriges stora utmaningar framöver. Det bör alltså finnas förutsättningar för att

över blockgränsen enas om en politik som prioriterar Sveriges utveckling och stärker sammanhållningen i hela landet.

Vi hoppas naturligtvis att statsministern vinner dagens omröstning, men även om han faller kommer förhållandena här i kammaren att vara desamma. Stefan Löfven är partiledare för det klart största partiet och har stöd av det största regeringsunderlaget. Det är inte en fråga som avgörs av retorik; det är en fråga som avgörs av matematik. Därför är Stefan Löfven den mest logiska regeringsbildaren även efter denna omröstning.

Den socialdemokratiska riksdagsgruppen yrkar på att kammaren röstar ja till fortsatt förtroende för Stefan Löfven som statsminister.
(Applåder)

I detta anförande instämde Teres Lindberg, Lawen Redar och Anders Österberg (alla S).

Anf. 3 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Ärade riksdagsledamöter! Valet är över, och valresultatet gav oss ett antal signaler. Den kanske allra tydligaste signalen av alla var att väljarna i vårt land vill ha en annan regering. Den regering som vi har i dag samlar knappt en tredjedel av väljarstödet, och det är inte tillräckligt för att regera landet.

Vi har under den gångna mandatperioden gjort åtskilliga försök att avsätta statsminister Stefan Löfven och att fälla hans regering. Under alla dessa försök har den övriga oppositionen valt att sitta på läktaren. Jag kan bara beklaga det, men jag kan samtidigt välkomna att vi nu äntligen efter fyra år ges denna möjlighet att rösta bort Stefan Löfven.

Frågan är vad som händer sedan. Blir det ändå, trots detta, samma sak i ytterligare fyra år? Det vet vi inte. Jag avundas inte herr talmannen, som får uppdraget att försöka lotsa partierna och partiledarna igenom förhandlingarna som nu kommer att vidta.

En sak är säker: Mer än 1 miljon väljare i Sverige röstade på Sverigedemokraterna. Det är riktigt att vi inte tillhör något block. Vi tillhör inte vänstern, och vi tillhör inte högern. Vi förhåller oss knappt till vänster eller höger över huvud taget. Det jag vet är att jag och ytterligare 61 ledamöter i kammaren kommer att göra vårt yttersta för att under de kommande fyra åren bevaka våra väljares intressen. Det är egentligen den lojalitet vi har gentemot våra väljare.

Vi har en pragmatisk utgångspunkt – jag vill betona det. Det har vi haft i åtta år i kammaren. Vi är beredda att samtala med alla, och vi är beredda att förhandla med alla. Vi är beredda att kompromissa med alla partier i Sveriges riksdag. Det är viktigt eftersom det är så systemet är uppbyggt, det vill säga ett flerpartisystem som bygger på förhandling. Vi är beredda att bidra till ett stabilt styre av landet.

Samtidigt vill jag vara tydlig med att vi inte kommer att sätta oss på läktaren och att vi inte kommer att sätta oss i knät på vare sig den ena eller den andra. Vi kommer att göra vårt yttersta för att bevaka just våra väljares intressen. Vi kommer att göra vårt yttersta för att stoppa varje försök att bilda regering och fälla varje regering som inte ger oss ett rimligt inflytande i rimlig proportion till vårt väljarstöd. Det är min utgångspunkt.

Prot. 2018/19:2
25 september

Statsminister-
omröstning

Jag står här, jag är beredd att samtala och jag är beredd att förhandla.
Alldeles oavsett hur övriga i församlingen ställer sig till denna inbjudan tas ett viktigt steg nu, åtminstone vad gäller min grupp i riksdagen. Vi kommer att rösta nej till Stefan Löfven som statsminister.
(Applåder)

I detta anförande instämde Paula Bieler, Josef Fransson, David Lång, Adam Marttinen, Robert Stenkvist, Jimmy Ståhl och Markus Wiechel (alla SD).

Anf. 4 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Herr talman! För Vänsterpartiet är detta enkelt. Det är, som det har sagts tidigare, mycket en fråga om matematik.

Sittande statsminister Stefan Löfven representerar det regeringsunderlag som har flest mandat i riksdagen. Vänsterpartiet ingår i Stefan Löfvens regeringsunderlag. Vi är beredda att sitta med i regeringen eller att förhandla budgeten, precis som vi har gjort de senaste fyra åren. I varje förhandling har vårt mål varit ökad jämlikhet, och vi har drivit igenom 80 viktiga reformer, till exempel avgiftsfria mediciner och glasögon till barn. Varje steg som kan leda till ökad rättvisa är vi villiga att ta.

Väljarna har sagt sitt, och även i årets val har det rödgröna regeringsunderlaget fått det största stödet.

Eftersom det är Stefan Löfven som har störst regeringsunderlag är det också han som har störst möjlighet att även fortsättningsvis få igenom sin budget. Nu är alltså flera partier här beredda att avsätta statsministern utan att ha något alternativt regeringsunderlag. Vi anser att det är djupt oansvarigt. Vänsterpartiet kommer därför att rösta ja för att Stefan Löfven ska sitta kvar som statsminister.

(Applåder)

I detta anförande instämde Nooshi Dadgostar och Ali Esbati (båda V).

Anf. 5 MARIA FERM (MP):

Herr talman! Nu ska vi alltså enligt regeringsformen pröva om riksdagen har förtroende för statsministern.

Miljöpartiet har samarbetat i en rödgrön regering med Stefan Löfven som statsminister under fyra år. Ekonomin har stärkts, arbetslösheten har minskat och klimatinvesteringarna har förstärkts historiskt mycket. Vi har tagit viktiga steg för att bli världens första fossilfria välfärdsnation. Vi har genomfört en kraftfull klimatpolitik, som är en start på en helt nödvändig grön omställning.

Vi kommer inte att ge Sverigedemokraterna inflytande över politiken. Vi står för anständighet.

Det är bra att denna prövning görs. Eftersom valresultatet gör det tydligt att nuvarande regeringsunderlag är det alternativ som har störst stöd hos svenska folket kommer Miljöpartiet att ge statsministern fortsatt stöd. Vi har förtroende för Stefan Löfven. Vi vill att den nuvarande regeringen fortsätter, gärna med ett breddat stöd hos andra partier.

Ordet parlament kommer från det franska ordet för samtal. Nu måste vi börja prata med varandra på riktigt. Det är dags att ta gemensamt ansvar för att samtala om en regering över de förlegade blockgränserna. Vi i Miljöpartiet är redo för sådana samtal. Stefan Löfven är den naturliga statsministern utifrån valresultatet i valet. Miljöpartiet kommer därför att rösta ja till frågan om statsministern har stöd.
(Applåder)

I detta anförande instämde Jonas Eriksson, Annika Hirvonen Falk, Emma Hult, Rasmus Ling och Anna Sibinska (alla MP).

Överläggningen var härmed avslutad.

Beslut

I 6 kap. 3 § regeringsformen föreskrevs att en nyvald riksdag senast två veckor efter det att den hade samlats skulle pröva frågan om statsministern hade tillräckligt stöd i riksdagen. Om mer än hälften av riksdagens ledamöter röstade nej skulle statsministern entledigas.

Beslutet skulle fattas genom omröstning.

Votering:

142 ja

204 nej

3 frånvarande

Talmannen konstaterade att mer än hälften av riksdagens ledamöter hade röstat nej och att statsministern därmed skulle entledigas.

Partivis fördelning av rösterna:

För ja: 100 S, 27 V, 15 MP

För nej: 70 M, 62 SD, 30 C, 22 KD, 20 L

Frånvarande: 1 C, 1 V, 1 MP

Leila Ali-Elmi (MP) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2017/18:257 och 302 till justitieutskottet

2017/18:291, 292 och 301 till finansutskottet

2017/18:294, 295 och 296 till skatteutskottet

2017/18:298 till utbildningsutskottet

2017/18:299 till trafikutskottet

Skrivelser

2017/18:283 till försvarsutskottet

2017/18:293, 297 och 300 till finansutskottet

Prot. 2018/19:2
25 september

EU-dokument
COM(2018) 614 till näringsutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 5 november*.

§ 5 Kammaren åtskildes kl. 9.47.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

INGVAR MATTSON

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

Prot. 2018/19:2
25 september
-----

§ 1 Anmälan om ny riksdagsledamot	1
§ 2 Anmälan om ersättare	1
§ 3 Statsministeromröstning	1
Anf. 1 ULF KRISTERSSON (M)	1
Anf. 2 ANDERS YGEMAN (S).....	2
Anf. 3 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	3
Anf. 4 MIA SYDOW MÖLLEBY (V).....	4
Anf. 5 MARIA FERM (MP)	4
Beslut	5
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	5
§ 5 Kammaren åtskildes kl. 9.47.....	6